

A photograph of a white wind turbine standing on a grassy dune. The foreground is filled with tall, golden-brown grasses. The sky is a clear, vibrant blue with a few wispy clouds near the horizon. The wind turbine's tower and nacelle are visible, with one blade extending upwards.

2024

Het Nederlandse Pensioenfonds
Jaarverslag Maatschappelijk verantwoord beleggen
Pensioenkring **Sweco**

Inhoudsopgave

1 | KERNPUNTEN & VOORUITBLIK

Kernpunten 2024

Broeikasgasreductie

62%

Relatieve broeikasgasemissie reductie in scope 1 & 2 CO₂e broeikasgassen vergeleken met de Climate Transition Benchmark

Bijdrage aan de duurzame ontwikkeldoelen waar HNPF zich op focust

(van de meetbare portefeuille)

€ 343 miljoen
positieve
bijdrage

€ 53 miljoen
negatieve
bijdrage

€ 289 miljoen
netto bijdrage

Best-in-class beleggen

45%

van de portefeuille belegt HNPF op basis van een **best-in-class** methodiek.

Actief eigenaarschap

67%

Voor dit deel van de portefeuille hanteert HNPF het principe van actief eigenaarschap.

**€ 992 miljoen beheerd
vermogen**

Screening & uitsluitingen

Controversiële wapens

Tabak

UN Global Compact
schenders

Kolen

Controversiële landen

Olie uit teerzanden

....Hier wil HNPF niet in beleggen!

Overzicht en vooruitblik

Het Nederlandse Pensioenfonds (HNPF) wil dat zijn beleggingen bijdragen aan een duurzame samenleving. Maatschappelijk verantwoord beleggen (**MVB**) is voor ons daarom al geruime tijd een vanzelfsprekendheid. We houden in het beleggingsbeleid rekening met mens, milieu en maatschappij en willen daarmee aansluiten bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

Voor u ligt het jaarverslag van HNPF over maatschappelijk verantwoord beleggen, dat zoals gebruikelijk terugkijkt op 2024 en vooruitblik op wat komen gaat in 2025. We zijn al goed op weg, maar zien ook dat er nog genoeg te doen is.

Momenteel ondergaat de wereld snelle en abrupte veranderingen. We worden geconfronteerd met een enorm veranderende politieke wereldorde en groeiende verdeeldheid over duurzaamheid, terwijl de wereld het afgelopen jaar getuige is geweest van extreme weersomstandigheden en hun desastreuze gevolgen. De doelen van het Parijsakkoord lijken steeds verder buiten bereik te raken.

Tegen deze achtergrond houden wij het hoofd koel door vast te houden aan waarin we geloven: dat een duurzaam beleggingsbeleid een belangrijke bijdrage kan leveren aan het streven naar (maatschappelijke) waardecreatie op de lange termijn.

Deelnemersonderzoek

We hechten veel waarde aan de duurzaamheidsdoelen van onze deelnemers. Daarom hebben we een deelnemersonderzoek uitgevoerd in het tweede kwartaal van 2025. De resultaten hiervan worden in de tweede helft van 2025 verwerkt. Een vergelijkbaar

onderzoek in 2022 wees uit dat deelnemers klimaatverandering het belangrijkste duurzame thema vinden. In lijn hiermee streven we ernaar dat onze beleggingen een minimale negatieve impact hebben op de opwarming van de aarde. Andere duurzame thema's die centraal staan in ons beleggingsbeleid zijn goede gezondheid en welzijn, duurzame steden en gemeenschappen, en klimaatactie.

Klimaatprestaties

In lijn met het **klimaatakkoord van Parijs** willen we ons inzetten om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 °C ten opzichte van het pre-industriële niveau. Vanuit de Nederlandse invulling van het klimaatakkoord wordt de financiële sector gevraagd om hier via acties invulling aan te geven. We willen daarom in 2050 een emissieneutrale ('**net zero**') belegger zijn. Daarvoor stemmen we ons vermogen af op een reductie van de langetermijn-CO₂-intensiteit van gemiddeld 7% per jaar.

In 2024 hebben we in lijn met voorgaande jaren verschillende acties genomen om de doelen te bereiken en uitstoot te verlagen. Een aanzienlijk deel van de stem- en engagementactiviteiten waren gericht op klimaatzaken. We beleggen in bedrijven die een positieve bijdrage leveren aan het klimaat via **SDG**-beleggingen en in groene staatsobligaties. We beleggen niet in bedrijven met substantiële negatieve activiteiten op het gebied van klimaat.

Het monitoren van duurzaamheidsrisico's met KRI's

In het afgelopen jaar hebben we vooruitgang geboekt in het monitoren van risico's rond beleggingen en duurzaamheidsdoelstellingen met behulp van key risk indicators (KRI's).

Een KRI is een meetbare waarde die inzicht geeft in de operationele risico's die een organisatie loopt. In het kader van **ESG**-risicobeheer worden KRI's gebruikt om materiële duurzaamheidsrisico's te meten. Deze indicatoren helpen bij het vroegtijdig signaleren van verhoogde risico's, zodat er tijdig maatregelen genomen kunnen worden om daadwerkelijke verliezen te voorkomen of te beperken.

Over 2024 hebben we de eerste metingen voltooid. Via een KRI worden nu bijvoorbeeld fysieke klimaatrisico's gemeten. Fysieke klimaatrisico's bij de beleggingen verwijzen naar de mogelijke financiële verliezen die kunnen optreden als gevolg van fysieke gevolgen van klimaatverandering, zoals natuurrampen en extreme weersomstandigheden. Deze risico's kunnen aanzienlijke impact hebben op de waarde van beleggingen in verschillende sectoren en regio's.

Duurzame wet- en regelgeving: SFDR

De afgelopen jaren hebben we voldaan aan de SFDR-wetgeving die in 2022 werd geïntroduceerd. Als aanvulling op het reguliere jaarverslag hebben we gedetailleerde informatie verstrekt over de duurzaamheidskenmerken van onze beleggingsportefeuille. Deze documentatie beschrijft hoe duurzaamheidsrisico's worden geïntegreerd in het beleggingsproces, de duurzaamheid van het financiële product, en de belangrijkste nadelige effecten van de beleggingen op duurzaamheidsfactoren. Deze informatie zal HNPF de komende jaren blijven verstrekken.

Aandelen SDG-benchmarks

In 2023 hebben we de aandelenfondsen geëvalueerd die passief worden beheerd. Deze passieve fondsen volgen

maatwerkbenchmarks op basis van duurzame ontwikkelingsdoelen, of SDG's (sustainable development goals). Specifiek evalueerden we of de beleggingsfondsen en de benchmarks voldeden aan de verwachtingen en welke winst op het gebied van duurzaamheid ze hebben opgeleverd. We constateerden dat, zoals ook de bedoeling was, de ESG-scores in de maatwerkbenchmarks veel hoger liggen dan in de brede marktbenchmark en dat de ESG-scores bovengemiddeld zijn. De CO₂-intensiteit in de op maat gemaakte benchmarks is aanzienlijk lager ten opzichte van de brede benchmark, en de bijdrage aan de gekozen duurzame ontwikkelingsdoelen ligt duidelijk hoger dan in de brede benchmark.

De conclusie van de in 2023 uitgevoerde evaluatie was wel dat de actieve positie naar individuele bedrijven relatief groot was ten opzichte van de brede benchmark. Dat had een relatief grote invloed op de resultaten. We hebben daarom in 2024 samen met de fiduciair manager onderzocht hoe we de SDG-benchmarks verder konden verbeteren. Op basis van het onderzoek zijn de benchmarks aangepast. Daarmee is het actieve risico, en daarmee het relatieve performancerisico, verlaagd en de diversificatie verbeterd. De aangepaste benchmarks hebben hetzelfde ESG-profiel, in termen van ESG-scores, CO₂-reductie en bijdragen aan duurzame ontwikkelingsdoelen. Door de aanpassingen wordt in de benchmarksystematiek nu ook eventuele negatieve SDG-blootstelling van ondernemingen meegewogen.

De aanpassingen zijn per eind februari 2025 in de aandelenbenchmarks en de betreffende beleggingsfondsen doorgevoerd.

Landenbeleid en Emerging Market Debt

In 2022 hebben we landenbeleid geformuleerd. In dat beleid staat in welke controversiële landen we niet willen beleggen, ook als ze

niet op een sanctielijst staan. Binnen de categorie staatsobligaties van opkomende landen (Emerging Market Debt, EMD) hebben we in 2023 de overstap gemaakt naar twee passieve duurzame hard currency (HC) en local currency (LC) fondsen van State Street waarin dit landenbeleid is meegenomen.

In 2024 hebben we een tussentijdse evaluatie uitgevoerd, waaruit bleek dat de kenmerken van de benchmarks van deze fondsen goed aansluiten bij de eerdere verwachting. In 2025 zal er als gevolg van wet- en regelgeving een wijziging in het EMD HC-fonds plaatsvinden. Dat komt doordat duurzame beleggingsfondsen vanaf mei 2025 moeten voldoen aan de uitsluitingscriteria van de Paris Aligned Benchmark. Het EMD HC-fonds bevat een aantal staatsgerelateerde bedrijven in de olie- en gassector die uitgesloten zullen moeten worden. Deze wijziging heeft geen invloed op het EMD LC fonds, omdat deze staatsgerelateerde bedrijven daar niet in voorkomen.

In 2026 zal er een uitgebreide evaluatie van de EMD-fondsen plaatsvinden, conform de reguliere driejaarlijkse evaluatiecyclus.

1 | Kernpunten & vooruitblik

2 | **MVB overtuigingen & aanpak**

3 | Sturen op broeikasgasreductie

4 | Sturen op duurzaamheidsthema's

5 | MVB-integratie & actief eigenaarschap

6 | Screening & uitsluitingen

7 | Begrippenlijst

8 | Bijlagen

2 | MVB OVERTUIGINGEN & AANPAK

MVB overtuigingen & aanpak

MVB-overtuigingen

HNPF wil voor de deelnemer, gewezen deelnemer en pensioengerechtigde een betrouwbaar en goed pensioen verzorgen. Hiernaast willen we een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij en proberen we de negatieve bijdrage aan de maatschappij te minimaliseren. Hierbij worden alle deelgebieden binnen **ESG** als belangrijk beschouwd:

1. **Environmental (Milieu):** Dit deelgebied richt zich op de impact van een organisatie op het milieu en de natuurlijke omgeving. Denk hierbij aan thema's als klimaatverandering en energieverbruik;
2. **Social (Sociaal):** Dit gaat over de manier waarop een organisatie omgaat met haar medewerkers, klanten, leveranciers en de bredere gemeenschap. Onderwerpen zoals mensenrechten, arbeidsomstandigheden, diversiteit en inclusie vallen hieronder;
3. **Governance (Bestuur):** Dit deelgebied kijkt naar de wijze waarop een organisatie wordt bestuurd, gecontroleerd en geleid. Transparantie, verantwoordingsplicht, ethisch handelen en goed risicobeheer zijn hierbij belangrijke aspecten.

We hebben in ons MVB-beleid vastgelegd dat we de volgende vijf standpunten belangrijk vinden op het gebied van MVB:

1. Een beter rendement-/risicoprofiel door middel van MVB;
2. Een maatschappelijke bijdrage met aandacht voor goede gezondheid en welzijn, betaalbare en duurzame energie, duurzame steden en gemeenschappen, en klimaatactie;
3. Beheersing van financiële en niet-financiële risico's;

4. Het betrekken van belanghebbenden; en
5. Het vermijden van negatieve maatschappelijke impact.

De duurzaamheidsthema's gezondheid en welzijn en klimaat koppelen we aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (**SDG's**):

- SDG 3: goede gezondheid en welzijn
- SDG 7: betaalbare en duurzame energie
- SDG 11: duurzame steden en gemeenschappen
- SDG 13: klimaatactie

In ons **MVB-beleid** lichten we uitgebreid toe waarom we voor bovenstaande standpunten staan en hoe de interne organisatie rondom MVB is georganiseerd.

MVB-risicobeheercyclus

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van de **beleggingscyclus**. We houden hierbij rekening met duurzaamheidsrisico's, waaronder financiële, reputatie- en operationele risico's. Deze risico's worden nauwkeurig geëvalueerd en beheerd tijdens elke fase van de **risicobeheercyclus**.

Op basis van de risico's die we zien maken we gerichte beleggingskeuzes. Het streven is om te beleggen in lijn met de MVB-doelstellingen en onze risicobereidheid, en daarin zo weinig mogelijk concessies te doen in belangrijke beleggingsaspecten zoals rendement en diversificatie. Een verdere toelichting op de

risicobeheercyclus en de risicohouding van HNPF staat beschreven in ons MVB-beleid.

MVB-instrumenten om onze duurzaamheidsdoelstellingen te behalen

Om MVB-doelstellingen te behalen maakt HNPF gebruik van de volgende instrumenten.

Sturen op duurzaamheidsthema's

Wij willen beleggen in oplossingen die positief bijdragen aan de duurzaamheidsthema's die we gekozen hebben. Dit doen we door ons te richten op beleggingen die bijdragen aan de door ons gekozen duurzame ontwikkelingsdoelen en op beleggingen die positief bijdragen aan onze duurzaamheidsthema's. Voor het selecteren van deze beleggingen gebruiken we de volgende criteria:

- De belegging draagt bij aan verdere verduurzaming van de portefeuille en de MVB-doelen van HNPF;
- De belegging levert een positieve bijdrage aan goede gezondheid en welzijn, betaalbare en duurzame energie, duurzame steden en gemeenschappen, of klimaatactie;
- De belegging resulteert niet in een verslechtering van het risico-/rendementsprofiel; en
- De belegging past binnen het risicobeheer van HNPF.

Daarnaast willen we voorkomen dat de beleggingen negatieve impact hebben op verschillende duurzame aspecten. We houden

daar rekening mee in de selectie van beleggingen en monitoren dit regelmatig.

MVB-integratie

Bij het selecteren van externe vermogensbeheerders en beleggingsinstellingen houden we rekening met de manier waarop zij duurzaamheid in hun beleggingsproces integreren. Het is belangrijk dat duurzaamheid geïntegreerd is in de aanpak van deze partijen. Daarbij kijken we bijvoorbeeld of de beleggingsinstrumenten een **best-in-class** methode hanteren, gebruikmaken van **duurzame benchmarks**, een CO₂e-reductiepad volgen en of de duurzaamheidsthema's die wij belangrijk vinden voldoende aandacht krijgen.

Actief aandeelhouderschap

Dialoog We voeren voert de dialoog met bedrijven en externe managers om klimaatverandering onder de aandacht te brengen en de algemene standaarden binnen een bedrijfstak of keten te verbeteren. Voor sommige dialogen werken we samen met andere partijen (bijvoorbeeld **Platform Living Wage Financials** en **Climate Action 100+**).

Stemrecht We oefenen ons stemrecht uit om duidelijk te maken wat we vinden van de manier waarop ondernemingen in de portefeuille met MVB-kwesties omgaan. Daarbij ligt de focus op de duurzaamheidsthema's die wij belangrijk vinden.

Class Actions Als actieve aandeelhouder komen we samen met andere beleggers in actie bij (vermoeden van) wanbestuur, zoals fraude, corruptie of omkoping binnen een bedrijf. We laten ons dan bijstaan door partijen die gespecialiseerd zijn in **class actions**.

Screening

De bedrijven waarin we beleggen moeten voldoen aan de Global Compact Principles (**UNGCP**) en de OESO-richtlijnen. Deze richtlijnen zijn opgesteld door de Verenigde Naties en gaan over het naleven van kernwaarden op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en (anti-)corruptie. Als we zien dat een van de (sub)portefeuilles direct belegt in bedrijven die handelen in strijd met deze principes, gaan we via onze fiduciair vermogensbeheerder in dialoog met deze bedrijven.

Uitsluitingen

We willen alleen beleggen in bedrijven en/of landen die voldoen aan onze MVB-overtuigingen. Daarom sluiten we bedrijven uit die binnen hun sector de grootste negatieve impact hebben op het klimaat. Daarnaast sluiten we bedrijven en landen uit die betrokken zijn bij ernstige schendingen van mensenrechten en andere ethische criteria. Bij het uitsluiten van landen richten we ons op staatsobligaties en staatsgerelateerde bedrijven, maar niet op alle bedrijven binnen die landen.

1 | Kernpunten & vooruitblik

2 | MVB overtuigingen & aanpak

3 | Sturen op broeikasgasreductie

4 | Sturen op duurzaamheidsthema's

5 | MVB-integratie & actief eigenaarschap

6 | Screening & uitsluitingen

7 | Begrippenlijst

8 | Bijlagen

3 | STUREN OP BROEIKASGAS-REDUCTIE

Onderweg naar Parijs: klimaatneutraal in 2050

HNPf ondersteunt de doelstelling van **het Akkoord van Parijs** om de uitstoot van schadelijke broeikasgassen wereldwijd terug te dringen en daarmee de negatieve impact op het klimaat te beperken en uiteindelijk zelfs te voorkomen. De gemeten uitstoot wordt uitgedrukt in CO₂-equivalenten (**CO₂e**). We richten ons op drie hoofdzaken:

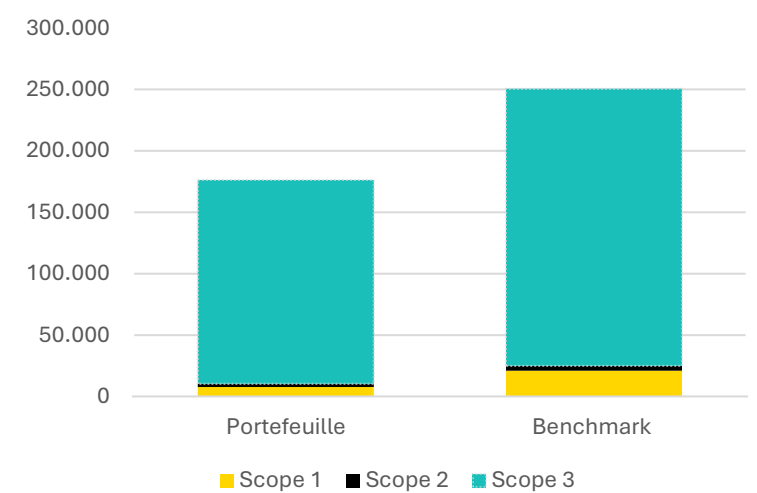
- Het terugdringen van de CO₂e in de portefeuille naar net zero in 2050. Het doel is uiteindelijk klimaatneutraal te zijn;
- Inzicht hebben in de blootstelling naar mogelijke ‘**stranded assets**’; en
- Het vermijden van beleggingen in CO₂e-intensieve bedrijven zoals kolenmijnen.

De tabel en de figuur op deze pagina tonen de emissie van bedrijven in de meetbare beleggingsportefeuille in 2024 en laten zien hoe de portefeuille heeft gepresteerd ten opzichte van de brede markt (benchmark). In de benchmark is gerekend met ‘grijze’

marktbenchmarks zonder dat duurzaamheid daarin is meegenomen.

Bij de emissies wordt onderscheid gemaakt tussen scope 1, 2 en 3. Scope 1 is directe uitstoot van broeikasgassen door bronnen binnen de eigen organisatie. Scope 2 is indirecte uitstoot van broeikasgassen, veroorzaakt door de opwekking van ingekochte en verbruikte elektriciteit of warmte. Scope 3 is indirecte uitstoot veroorzaakt door activiteiten van andere organisaties in de productieketen. Dat is uitstoot door bronnen die niet in het bezit zijn van de eigen organisatie en waar ze ook geen directe invloed op kan uitoefenen.

De tabel laat zien dat onze beleggingen van HNPf beduidend minder CO₂e hebben uitgestoten ten opzichte van de brede markt. In **bijlage III** is toegelicht hoe de emissiedata tot stand zijn gekomen.

Figuur 1. Absolute CO₂ emissies (in tonnen) van de meetbare beleggingsportefeuille in 2024 vergeleken met de benchmark. De benchmark is opgebouwd uit de standaard benchmark per beleggingscategorie zonder duurzaamheidsoverwegingen. Bron: ISS

Metriek	Eenheid	2024			2023		
		Portefeuille	Benchmark	Vershil	Portefeuille	Benchmark	Vershil
Coverage	weging op basis van marktwaarde	96%	100%		96%	96%	
Scope 1 & 2 emissie	ton CO ₂ e	10.233	24.891	-59%	15.902	30.725	-48%
Scope 1, 2 & 3 emissie	ton CO ₂ e	176.232	250.741	-30%	231.722	278.983	-17%
Relatieve CO2e voetafdruk	ton CO ₂ e (scope 1 & 2) per miljoen euro	21	57	-63%	36	74	-51%

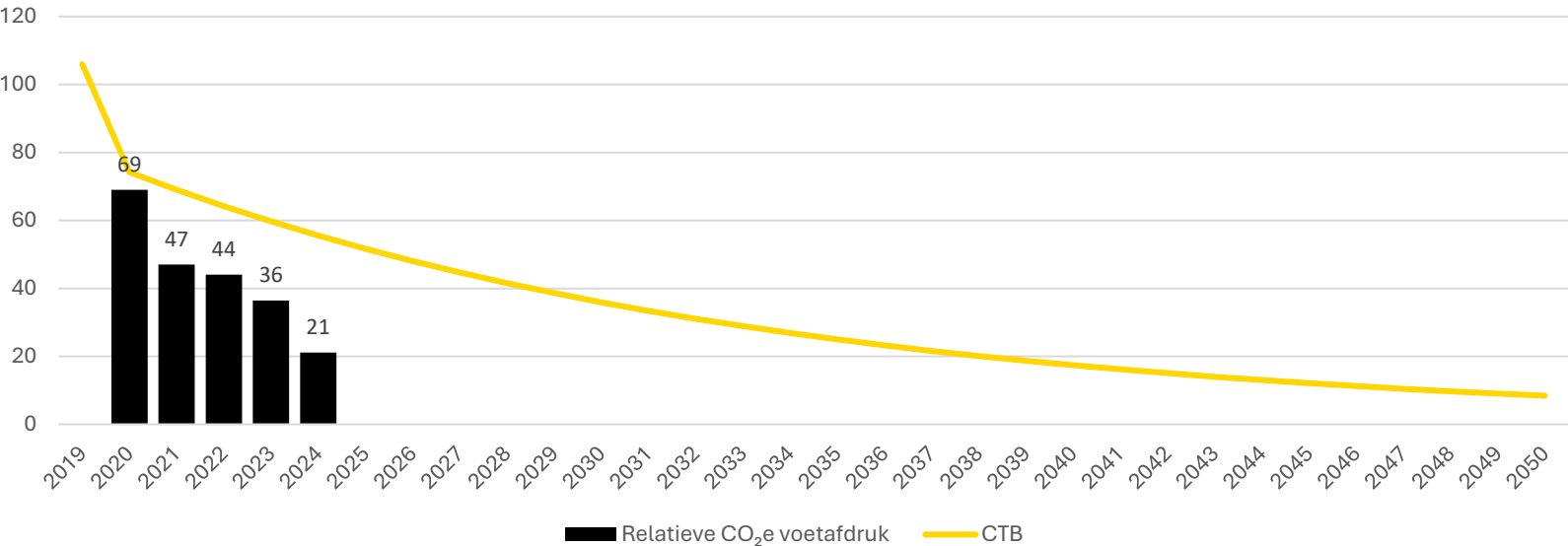
Tabel 1. CO₂-emissies (absoluut en relatief) van de meetbare beleggingsportefeuille en de benchmark in 2023 en 2024, inclusief het procentuele verschil hiertussen. De informatie is uitgesplitst naar scope 1, scope 2 en scope 3. De dekking (coverage) geeft het percentage beleggingen weer waarvan de CO₂-data beschikbaar waren. Bron: ISS

Relatieve CO₂e voetafdruk van de beursgenoteerde portefeuille

HNPF wil voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs, dat uitgaat van een stapsgewijze afname van CO₂e. Daarom volgen we het pad van de Climate Transition Benchmark (CTB).

Figuur 2 geeft weer hoe de relatieve CO₂e voetafdruk (scope 1 & 2 emissies) van de portefeuille afneemt ten opzichte van het startpunt van de CTB; de meetbare portefeuille ultimo 2019 zonder integratie van duurzaamheid. Vanaf 2019 hebben we stappen gezet die per ultimo 2024 hebben geresulteerd in een daling van 62% CO₂-uitstoot t.o.v. de CTB-benchmark (56). De grafiek toont aan dat de meetbare beleggingsportefeuille voldoet aan de doelstelling en verloopt op het CO₂e-reductiepad van de CTB.

Figuur 2. De staven toont de relatieve CO₂-voetafdruk (per miljoen euro geïnvesteerd) van de meetbare beleggingsportefeuille van begin 2019 tot en met eind 2024. Als startpunt is in 2019 de standaard benchmark zonder duurzaamheidsdoelstellingen genomen. De benchmarklijn geeft het reductieplan van de Climate Transition Benchmark weer van 2019 tot 2050. Bron: ISS

Financiële impact door fysieke klimaatrisico's

Als de wereldwijde klimaatdoelstellingen niet worden behaald, kan het aantal overstromingen, droogtes en stormen toenemen. We hebben een inschatting gemaakt van de mogelijke financiële gevolgen hiervan. Een analyse van het beursgenoteerde deel van onze beleggingsportefeuille, op basis van data van ISS, laat zien dat fysieke klimaatrisico's kunnen leiden tot een verlies van circa € 1,8 miljoen (circa 0,2% is van de beleggingen). Dit risico komt met name door de beleggingen in de sectoren discr. consumptiegoederen (22%), financiële diensten (13%) en consumptiegoederen (12%).

Metriek	Eenheid	Portefeuille
Financiële impact in beursgenoteerde portefeuille	in € miljoen	1,8
Financiële impact	in % van de portefeuille	0,2%
Top 3 van sectoren waarbinnen het risico zich voordoet	GICS sectoren	1. Discr. consumptiegoederen (22%) 2. Financiële diensten (13%) 3. Consumptiegoederen (12%)

Tabel 2: analyse uitgevoerd op het meetbare deel van de beleggingsportefeuille per eind 2024. Bron: ISS

1 | Kernpunten & vooruitblik

2 | MVB overtuigingen & aanpak

3 | Sturen op broeikasgasreductie

4 | Sturen op duurzaamheidsthema's

5 | MVB-integratie & actief eigenaarschap

6 | Screening & uitsluitingen

7 | Begrippenlijst

8 | Bijlagen

4 | STUREN OP DUURZAAMHEIDS THEMA'S

Sturen op duurzaamheidsthema's

We richten ons op beleggingen die een positieve bijdrage leveren aan de duurzaamheidsthema's die wij gekozen hebben. Voor beleggingen op de beurs kijken we vooral naar de positieve en negatieve bijdrage van de beleggingen op vier ontwikkelingsdoelen, of SDG's (sustainable development goals): goede gezondheid & welzijn (SDG 3), betaalbare en duurzame energie (SDG 7), duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11) en klimaatactie (SDG 13). Voor alternatieve beleggingen zoals hypotheek en niet-genoteerd vastgoed kijken we naar andere indicatoren, passend bij de duurzaamheidsthema's.

SDG-bijdrage van de beursgenoteerde portefeuille

In de beursgenoteerde portefeuille worden alle beleggingen in aandelen, bedrijfsobligaties en beursgenoteerd vastgoed beoordeeld op hun **SDG-bijdrage**. Figuur 3 laat de positieve en negatieve bijdragen van onze beursgenoteerde portefeuille op de gekozen SDG's in 2024 zien.

In totaal heeft de beursgenoteerde portefeuille een netto bijdrage op de gekozen SDG's geleverd van €289 miljoen.

Hoewel onze beleggingen van netto een positieve bijdrage leveren aan de focus SDG's, benadrukt de hoeveelheid negatieve bijdrage het belang van verdere verduurzaming binnen de portefeuille.

Figuur 3. De grafiek toont de positieve, negatieve en netto bijdrage in € van de meetbare portefeuille. De benchmark is opgebouwd uit de standaard benchmark per beleggingscategorie zonder duurzaamheidsoverwegingen. Bron: ISS

Groene staatsobligaties voor een positieve bijdrage aan het klimaat

Een significant deel van de beleggingsportefeuille van het Fonds is belegd in staatsobligaties van Europese kernlanden zoals Nederland, Duitsland en Frankrijk. Het geld dat deze landen ophalen met deze staatsobligaties kan in principe voor alle doeleinden worden gebruikt. In het geval van een **groene obligatie**, mag de opbrengst van de obligatie echter alleen worden gebruikt om specifieke duurzame milieuprojecten te financieren. Op vergelijkbare wijze bestaan er **sociale** en **duurzame obligaties**.

We beleggen in dergelijke staatsobligaties. Per eind 2024 was circa 18% (€34 miljoen) van alle staatsobligaties in de portefeuille een groene, sociale of duurzame obligatie.

Verduurzamen van vastgoed

De vastgoedsector is de afgelopen jaren steeds meer gericht op duurzaamheid. Gebouwen worden energie-efficiënter gemaakt met slimme technologieën en er is aandacht voor CO₂-reductie. Duurzame energiebronnen worden geïntegreerd in gebouwen. Deze ontwikkelingen dragen bij aan een milieuvriendelijkere en toekomstbestendige vastgoedsector, met economische voordelen voor eigenaren en gebruikers.

Naast klimaatgerelateerde aspecten richt de vastgoedsector zich steeds meer op sociale aspecten van MVB. Er is aandacht voor het creëren van inclusieve gemeenschappen, betaalbaar wonen, toegankelijkheid voor mensen met een beperking en het stimuleren van lokale werkgelegenheid. Dit draagt bij aan een sociaal verantwoorde en gezonde samenleving.

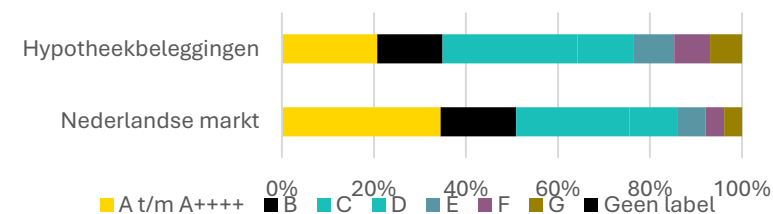
Bij het selecteren van vastgoedfondsen houden we rekening met deze duurzaamheidsaspecten. We richten ons met name op duurzaamheidsscores, zoals de Global Real Estate Sustainability Benchmark (**GRESB**).

Focus op klimaat binnen hypotheek

Het Fonds belegt ook in Nederlandse hypotheekfondsen. We vinden het belangrijk om ook via deze beleggingen een positieve bijdrage te leveren aan het klimaat. Dit kan bijvoorbeeld door het aanbieden van **duurzaamheidsdepots**. We letten erop dat deze depots actief worden aangeboden. Ook is het goed als hypotheekbeheerders hulpmiddelen aanbieden aan hun klanten voor het verduurzamen van hun huis, zoals kosten-baten analyses voor duurzame investeringen en hulp bij het vinden van geschikte aannemers en installateurs.

Een goede manier om de duurzaamheid van een hypotheekbeheerder wordt gemeten is het energielabel van de woningen waaraan de hypotheek is gekoppeld. Onderstaande grafiek toont de energielabelverdeling van de portefeuille ten opzichte van de brede Nederlandse markt. Hieruit valt te concluderen dat de hypotheekbeleggingen van het Fonds minder duurzaam zijn dan de Nederlandse markt. Op dit moment voeren we via de fiduciair vermogensbeheerder veel gesprekken met de externe hypotheekbeheerders over wat zij kunnen doen op het gebied van duurzaamheid. Op dit vlak worden geleidelijk verdere stappen gezet.

Energielabelverhouding portefeuille vs. de Nederlandse markt

Figuur 4. Energielabels van woningen gekoppeld aan hypotheek in de portefeuille per eind 2024 (in percentages) vergeleken met de meest recente data van de algemene Nederlandse markt (per eind 2023). Bron: Compendium voor de Leefomgeving (CLO).

1 | Kernpunten & vooruitblik

2 | MVB overtuigingen & aanpak

3 | Sturen op broeikasgasreductie

4 | Sturen op duurzaamheidsthema's

5 | MVB-integratie & actief eigenaarschap

6 | Screening & uitsluitingen

7 | Begrippenlijst

8 | Bijlagen

5 | MVB-INTEGRATIE & ACTIEF EIGENAARSCHAP

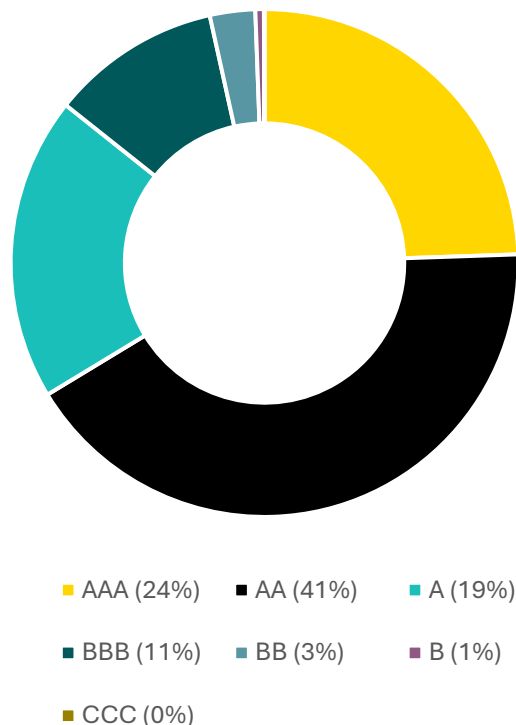

MVB-integratie & actief eigenaarschap voor een duurzame basis

Met best-in-class beleggen de duurzame bedrijven selecteren

Waar mogelijk hanteert HNPf een '**best-in-class**' aanpak. Hiermee streven we ernaar alleen te beleggen in ondernemingen die goed scoren op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. **Goed ondernemingsbestuur** is daarvan een belangrijk onderdeel.

Voor 45% van de onze beleggingen geldt best-in-class beleid. We zetten ons ervoor in om dit percentage in de komende jaren stap voor stap te verhogen.

Figuur 5. ESG-beoordelingen van beleggingen in de meetbare portefeuille per eind 2024. Bron: MSCI.

We gaan in gesprek met bedrijven voor een duurzamere wereld

We gaan de dialoog aan met bedrijven om aan te geven wat wij belangrijk vinden. Op deze manier willen we bedrijven aansporen om positieve veranderingen te realiseren. Deze gesprekken worden ook wel **engagement** genoemd.

De engagementactiviteiten worden op drie verschillende niveaus gevoerd:

1. engagement via onze fiduciair vermogensbeheerder;
2. engagement via de beheerders van onze beleggingen ;
3. engagement door aansluiting bij engagementinitiatieven (bijv. **Climate Action 100+**).

1. Engagement via de fiduciair vermogensbeheerder

Ons **fiduciair vermogensbeheer** hebben we uitbesteed aan Van Lanschot Kempen. Van Lanschot Kempen helpt ons bij het toepassen van duurzaam beleggen, waar engagement deel van uitmaakt.

In 2024 is onze fiduciair vermogensbeheerder in gesprek gegaan met de beheerders van fondsen waarin we beleggen, en heel gericht met een aantal bedrijven in onze beleggingsportefeuille. In samenwerking met andere beleggers is met in totaal 115 bedrijven een dialoog aangegaan. Niet al deze bedrijven zitten nu in onze portefeuille.

Deutsche Bank: beheer van transitierisico's

Deutsche Bank, een van Europa's grootste financiële dienstverleners, biedt bedrijfsbankieren, particulier bankieren en vermogensbeheer aan. De bank loopt financiële risico's én ziet kansen bij de overgang naar een koolstofarme economie. Hun net-zero-transitieplan lijkt op sommige gebieden achter te blijven bij concurrenten. Het ESG-kader van Deutsche Bank bevat bijvoorbeeld relatief weinig informatie over hun benadering van leningen in de energiesector, een belangrijke bron van transitierisico.

In het derde kwartaal van 2024 nam Northern Trust deel aan een investeerdersgesprek met de Chief Sustainability Officer van Deutsche Bank om inzicht te krijgen in hun leningen aan sectoren met hoog transitierisico.

Deutsche Bank heeft aangegeven te werken aan een update van hun ESG-kader. Ook zullen ze meer openheid geven over de routes naar minder CO₂-uitstoot, inclusief de impact van leningen in de energiesector. Northern Trust ziet dit als een positieve ontwikkeling. Ze zullen Deutsche Bank blijven volgen en hen aanmoedigen om goede voorbeelden te blijven volgen bij het omgaan met risico's in de overgang naar een duurzamere economie.

Bron: Northern Trust

Bijlage I toont een overzicht van het engagement dat namens ons is uitgevoerd door onze fiduciair vermogensbeheerder, per onderwerp (Ecologie, Sociaal, Governance).

2. Engagement door beleggingsfondsen en -mandaten

Onze fiduciair vermogensbeheerder heeft gesprekken gevoerd met de externe vermogensbeheerders die onze beleggingen beheren. Doel van de gesprekken was om te beoordelen of het MVB-beleid dat zij voeren in lijn is met het MVB-beleid van HNPF.

Circa 67% van de externe vermogensbeheerders in onze portefeuille voert engagement uit bij de bedrijven waarin wordt belegd. Zo is een van onze externe vermogensbeheerders in 2024 bijvoorbeeld in gesprek gegaan met de Deutsche Bank (zie het voorbeeld links).

3. Gezamenlijk het gesprek aangaan met ondernemingen

We zijn via onze fiduciair vermogensbeheerder aangesloten bij Climate Action 100+. Via dit samenwerkingsverband gaat een grote groep vermogensbeheerders en eigenaren de dialoog aan met bedrijven in CO₂-intensieve sectoren. Het gaat daarbij om 166 bedrijven die verantwoordelijk zijn voor 80% van de wereldwijde industriële uitstoot.

Het doel is om de opwarming van de aarde te beheersen en de transitie te maken naar een klimaatneutrale economie. Climate Action 100+ wil het bestuur van bedrijven verbeteren en de manier waarop zij over hun klimaat(plannen) rapporteren.

We zijn via onze fiduciair vermogensbeheerder ook aangesloten bij Nature Action 100. Dit is een wereldwijd initiatief waarbij investeerders samenwerken om bedrijven aan te moedigen meer ambitie te tonen en actie te ondernemen om verlies van natuur en biodiversiteit te stoppen. De investeerders praten met bedrijven uit sectoren die hierbij een belangrijke rol spelen.

Invloed uitoefenen door te stemmen

We willen ondernemingen aanzetten tot een duurzamer beleid door middel van stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Hoog op de agenda staan onderwerpen zoals een eerlijk beloningsbeleid, het bevorderen van goede arbeidsomstandigheden en het respecteren van mensenrechten.

HNPF stemde via de externe vermogensbeheerders bij 21% van de stemmingen tegen de voorstellen van het management. Deze voorstellen gingen over zaken als overnamebeschermingen, reorganisaties, vergoedingen van het management, aandelenuitgiften en onderwerpen rondom maatschappelijk verantwoord beleggen.

We stemden relatief vaak tegen voorstellen van andere aandeelhouders, vooral als deze voorstellen een negatieve impact zouden hebben op onze duurzaamheidsthema's.

De tabel in bijlage II toont een gedetailleerd overzicht van de stemmingen per beleggingsfonds en -mandaat.

1 | Kernpunten & vooruitblik

2 | MVB overtuigingen & aanpak

3 | Sturen op broeikasgasreductie

4 | Sturen op duurzaamheidsthema's

5 | MVB-integratie & actief eigenaarschap

6 | Screening & uitsluitingen

7 | Begrippenlijst

8 | Bijlagen

6 | SCREENING & UITSLUITINGEN

Screening & uitsluitingen voorkomen nadelige effect van beleggingen

Wettelijke uitsluitingen van landen en/of bedrijven

HNPF wil niet investeren in bedrijven of landen waarvoor de Europese Unie of de Verenigde Naties een officieel handelsverbod hebben ingesteld, via de sanctielijsten van de EU of de VN Veiligheidsraad.

Ook willen we niet beleggen in ondernemingen die betrokken zijn bij de productie, toelevering, distributie of verkoop van **controversiële wapens**. Alleen als er binnen beleggingsfondsen voor een heel klein deel belegd wordt in deze wapens is dit wettelijk gezien geoorloofd. We hebben geen beleggingen in ondernemingen die in verband worden gebracht met controversiële wapens.

Uitsluiting van controversiële landen

Hoewel sommige landen niet op een sanctielijst staan en het mogelijk is om erin te beleggen, kunnen we er toch voor kiezen om dit vanuit duurzaamheidsredenen niet te doen.

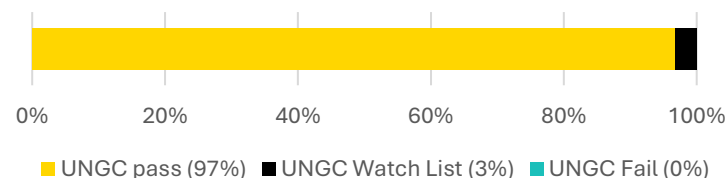
We hebben een **landenbeleid** opgesteld om te bepalen waarin wel en niet kan worden belegd. ESG-factoren bepalen of een land belegbaar is of niet. Als een land volgens het landenbeleid niet geschikt is om in te beleggen, willen we daar niet in investeren. Dit betekent dat we binnen die landen niet beleggen in staatsobligaties of staatsgerelateerde bedrijven. Bedrijven in die landen die niet staatsgerelateerd zijn kunnen wel nog steeds worden opgenomen in de beleggingsportefeuille.

Screenen van bedrijven die maatschappelijke normen ernstig overschrijden

We willen niet beleggen in bedrijven die ernstige negatieve impact veroorzaken op de maatschappij. Als een bedrijf dit toch doet, kiezen we ervoor om het bedrijf uit te sluiten. We gebruiken de UN Global Compact Principles (**UNGCP**) als maatstaf om deze bedrijven te herkennen.

Ondernemingen die negatief scoren op de UNGCP moeten doorgaans kosten maken om schade te herstellen, onder andere door juridische claims. Het overschrijden van deze normen heeft naast maatschappelijke en reputationele gevolgen dus vaak ook financiële gevolgen.

In onderstaande figuur is te zien dat we per eind 2024 niet belegden in ondernemingen die de UN Global Compact Principles schenden.

Figuur 6. Percentage beleggingen in de beursgenoteerde portefeuille die voldoen aan, risico lopen op schending van, of niet voldoen aan de UN Global Compact Principles (UNGCP) per eind 2024. Bron: MSCI

Uitsluiting van bedrijven om negatieve effecten op de duurzaamheidsthema's te voorkomen

Ons doel is om de negatieve impact van onze beleggingen op het milieu en de maatschappij te vermijden en het risico op waardevermindering te voorkomen. Daarom hebben we een overzicht gemaakt van de belangrijkste (mogelijke) negatieve effecten op de duurzaamheidsthema's van HNPF. Een voorbeeld van zo'n negatief effect is tabaksconsumptie.

Roken brengt ernstige schade toe aan de gezondheid en daarom hebben we besloten niet te beleggen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie, toelevering, distributie en/of verkoop van tabak en tabakgerelateerde producten. We beleggen niet in ondernemingen die inkomsten halen uit tabak.

Ook bedrijven die actief zijn in het mijnen van kolen of het opwekken van energie uit kolen sluiten we uit, vanwege de negatieve impact op het klimaat.

1 | Kernpunten & vooruitblik

2 | MVB overtuigingen & aanpak

3 | Sturen op broeikasgasreductie

4 | Sturen op duurzaamheidsthema's

5 | MVB-integratie & actief eigenaarschap

6 | Screening & uitsluitingen

7 | Begrippenlijst

8 | Bijlagen

7 | BEGRIPPENLIJST

Begrippenlijst

Actief eigenaarschap

Actief eigenaarschap verwijst naar de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van een investeerder bij het beheren en beïnvloeden van de (ESG-) prestaties van een bedrijf waarin wordt geïnvesteerd. Het houdt in dat de investeerder niet alleen toekijkt, maar actief deelneemt aan de besluitvorming en de strategie van het bedrijf.

Akkoord van Parijs

Een in december 2015 ondertekende internationale overeenkomst met als doel klimaatverandering tegen te gaan en de investering in een duurzame koolstofarme toekomst te versnellen. De centrale doelstelling is om de wereldwijde stijging van de temperatuur ruim onder 2 °C ten opzichte van het pre-industriële niveau te houden en om een inspanning te leveren die temperatuurstijging te beperken tot niet meer dan 1,5 °C.

Beleggingscyclus

Het proces waarbij we onze beleggingsstrategie bepalen en uitvoeren om rendement te behalen en aan toekomstige pensioenverplichtingen te voldoen. De beleggingscyclus bestaat uit verschillende fasen, waaronder het vaststellen van doelstellingen, het selecteren van beleggingen, het volgen van de prestaties en het periodiek aanpassen van de strategie.

Best-in-class

Best-in-classbeleggen is een aanpak met als doel het selecteren van de best presterende bedrijven binnen een bepaalde sector of industrie. Bij MVB is het doel om te investeren in bedrijven die goed scoren op het gebied van duurzaamheid, maatschappelijke impact

en een goed ondernemingsbestuur. De selectie van ondernemingen die goed scoren op MVB-gebied wordt bepaald op basis van 'ESG-ratings'.

Class actions

Collectieve rechtszaken of massaschadeclaims die kunnen worden gestart als er duidelijke aanwijzingen zijn van (niet-)financiële schade door slecht bestuur.

Climate Action 100+

Climate Action 100+ is een wereldwijde coalitie van meer dan 500 grote beleggers die druk uitoefent op grote vervuilende bedrijven om ambitieuze klimaatdoelstellingen te stellen en actie te ondernemen om klimaatverandering tegen te gaan.

Climate Transition Benchmark

De Climate Transition Benchmark (CTB) is een maatstaf die kan worden gebruikt om te beoordelen hoe goed beleggingsportefeuilles voldoen aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs.

De CTB gebruikt een methode gebaseerd op de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs om uitstoot te verminderen. Het beginpunt is de verdeling van de beleggingen in beursgenoteerde bedrijven aan het eind van 2019. In het eerste jaar (2020) moet de uitstoot met 30% verminderen. Daarna gaat de uitstoot elk jaar met 7% omlaag tot 2050.

CO₂e

Een eenheid voor de impact van een broeikasgas, gemeten in de hoeveelheid CO₂ met eenzelfde effect op de opwarming van de

aarde. De hoeveelheid CO₂ wordt meestal gemeten in ton. Een ton is gelijk aan 1.000 kg.

CO₂-intensiteit

Dit is een maatstaf die aangeeft hoeveel CO₂-uitstoot er plaatsvindt per eenheid van productie, activiteit of economische waarde. Deze wordt vaak gebruikt om de milieuprestaties van bedrijven of sectoren te meten en te vergelijken. Een hoge CO₂-intensiteit geeft aan dat er veel CO₂-uitstoot is in verhouding tot de hoeveelheid geproduceerde goederen of diensten.

Controversiële wapens

Wapens met een onevenredig groot en nietsontziend effect op burgers, soms nog jaren nadat er aan een conflict een einde is gekomen, worden vaak aangemerkt als controversieel. In de meeste gevallen zijn dit antipersoonsmijnen, kernwapens, clusterwapens, biologische en chemische wapens, verarmd uranium en munitie van witte fosfor. De meeste wapens die als controversieel worden gezien vallen onder internationale verdragen zoals het verdrag over clustermunition en het verdrag over het verbod op antipersoonsmijnen.

De Nederlandsche Bank (DNB)

DNB is de centrale bank van Nederland, die de stabiliteit van de financiële sector bewaakt. DNB stimuleert duurzaam beleggen en moedigt financiële instellingen aan om duurzaamheid toe te passen in hun beleid.

Duurzaamheidsdepot

Een duurzaamheidsdepot bij hypotheek is een regeling waarmee consumenten extra geld kunnen lenen om hun woning duurzamer

te maken. Met maximaal € 25.000 of 6% van de woningwaarde kunnen ze bijvoorbeeld isolatie, dubbel glas, HR-ketels, warmtepompen en zonnepanelen installeren. Het doel is om energieverbruik te verminderen en bij te dragen aan het klimaat.

Duurzame benchmarks

Duurzame benchmarks zijn indices die de prestaties van duurzame beleggingen meten. Ze bestaan uit financiële instrumenten van bedrijven die voldoen aan duurzaamheidscriteria. Beleggers gebruiken ze om duurzaamheid in hun beleggingen te integreren en te vergelijken met traditionele indices.

Duurzame obligaties

Duurzame obligaties (ook bekend als sustainable bonds richten zich op meer doelen dan alleen milieu en klimaat, in tegenstelling tot. **groene obligaties**. De opbrengsten van duurzame obligaties kunnen ook worden gebruikt voor sociale projecten, zoals het bevorderen van sociale inclusie, het verbeteren van de toegang tot onderwijs en gezondheidszorg en het bevorderen van gendergelijkheid.

Engagement

Het streven om het gedrag van een onderneming te beïnvloeden met als doel de werkwijzen op het gebied van milieu, maatschappij en/of bestuur (ESG) te verbeteren. Zo kan met de raad van bestuur een gesprek worden aangegaan over het verbeteren van de arbeidsomstandigheden.

ESG

ESG is de Engelse afkorting voor factoren op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur (environmental, social & governance). Aan de hand van die drie centrale factoren wordt doorgaans de duurzaamheid van de activiteiten van een onderneming of van een belegging beoordeeld.

ESG-ratings

De ESG-rating is een beoordeling over hoe goed bedrijven omgaan met maatschappelijk verantwoord beleggen. Die beoordeling wordt gedaan door een dataleverancier (in ons geval MSCI ESG Research). De beoordeling levert een score ('rating') op. De score AAA is de hoogst mogelijke, CCC de laagst mogelijke.

Fiduciair vermogensbeheerder

Het fiduciair vermogensbeheer van HNPF is uitbesteed aan Van Lanschot Kempen. Dit betekent dat zij ons adviseren en helpen bij alle onderdelen van het vermogensbeheer, zoals het opstellen van de beleggingsstrategie, het kiezen van de juiste mix van beleggingen en het beheren of uitbesteden van de beleggingsportefeuilles.

GRESB

GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark) is een onafhankelijke benchmark (referentie-index) die vastgoedfondsen en -portefeuilles wereldwijd beoordeelt en vergelijkt op hun duurzaamheidsprestaties. De benchmark geeft inzicht in hoe de vermogensbeheerder, of bijvoorbeeld de lokale beheerder van een winkelcentrum, omgaat met milieu-, sociale en bestuurlijke aspecten. Op basis van de GRESB-score kan er een goede vergelijking worden gemaakt tussen verschillende vastgoedbeleggingsfondsen. Hoe hoger de GRESB score, hoe duurzamer het Fonds.

Goed ondernemingsbestuur ('corporate governance')

Goed ondernemingsbestuur verwijst naar het geheel van regels, processen en structuren die worden gebruikt om een bedrijf effectief en verantwoord te leiden en te beheren. In de context van ESG verwijst het naar de manier waarop een bedrijf zijn bestuurlijke processen en structuren inzet om op een ethische, verantwoorde en duurzame manier te opereren. Dat gaat onder andere over

transparantie en integriteit in besluitvorming, het beschermen van de belangen van alle belanghebbenden, het aanmoedigen van diversiteit en inclusie binnen de organisatie, het aannemen van effectieve mechanismen om risico's te beheersen en naleving van regelgeving.

Groene obligaties

Een groene obligatie is een financieel instrument dat wordt uitgegeven door bedrijven, overheden of andere organisaties om te worden gebruikt voor groene projecten.

De opbrengsten van een groene obligatie worden gebruikt om groene projecten te financieren, zoals hernieuwbare energieprojecten, energie-efficiëntie-initiatieven, waterbeheer en klimaatadaptatieprojecten. Door te investeren in groene obligaties kunnen investeerders bijdragen aan een duurzame toekomst.

Landenbeleid

HNPF heeft een landenbeleid opgesteld om de betrokkenheid bij negatieve impact op duurzaamheidsfactoren te beheersen. Dit beleid helpt om te bepalen in welke controversiële landen wij niet willen beleggen. Het landenbeleid is een aanvulling op de sanctielijst. Die lijst bevat financiële producten van landen waarvoor de EU of de VN een officieel handelsverbod heeft ingesteld. Het landenbeleid kijkt breder en helpt bepalen of beleggen in een land verantwoord is..

MVB

Maatschappelijk verantwoord beleggen. In dit document worden de begrippen MVB, duurzaamheid en ESG afwisselend gebruikt, maar ze hebben ongeveer dezelfde betekenis.

MVB-integratie

Integratie van MVB betekent dat bij het nemen van beleggingsbeslissingen niet alleen naar financiële risico's wordt

gekeken, maar ook naar risico's op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur. Dit helpt om de werkelijke waarde van een belegging beter in te schatten en de resultaten te verbeteren. Ook het volgen en rapporteren van deze risico's hoort hierbij.

MVB-beleid

In het MVB-beleid staat beschreven hoe wordt omgegaan met maatschappelijk verantwoord beleggen.

Net zero

Net zero is de benaming van een situatie waarin de uitstoot van wereldwijde broeikasgassen door menselijke activiteit in evenwicht is met de hoeveelheid uitstoot die wordt verwijderd uit de atmosfeer. In zo'n emissieneutrale situatie is er nog altijd sprake van uitstoot van CO₂, maar wordt er een gelijke hoeveelheid koolstof uit de atmosfeer gehaald als erin wordt gepompt. Het resultaat: nul toename van de netto-uitstoot. Dat kan worden gerealiseerd door enerzijds de uitstoot te verlagen en anderzijds uitstoot te compenseren door activiteiten als herbebossing of de opvang van CO₂.

Net zero is de benaming van een situatie waarin de uitstoot van wereldwijde broeikasgassen door menselijke activiteit in evenwicht is met de hoeveelheid die wordt verwijderd uit de atmosfeer. In zo'n emissieneutrale situatie is er nog altijd sprake van de uitstoot van CO₂, maar wordt er een gelijke hoeveelheid koolstof uit de atmosfeer gehaald als erin wordt gepompt. Het resultaat: nul toename van de netto-uitstoot. Dat kan worden gerealiseerd door enerzijds de emissies te verlagen en anderzijds emissies te compenseren door activiteiten als herbebossing of de opvang van CO₂.

Platform Living Wage Financials

Platform Living Wage Financials is een samenwerkingsverband van financiële instellingen en betrokken partijen die streven naar een leefbaar loon in wereldwijde toeleveringsketens. Ze zetten zich in voor transparantie en verantwoordelijkheid in de financiële sector om ervoor te zorgen dat werknemers een eerlijk loon ontvangen.

Risicobeheercyclus

De risicobeheercyclus bestaat uit verschillende stappen: risico's herkennen, bepalen hoeveel risico je wilt nemen (risicobereidheid), de risico's beoordelen, maatregelen nemen om risico's te beperken, en het volgen en evalueren van de risico's. We brengen duurzaamheidsrisico's in kaart met behulp van cijfers, analyses en gesprekken met experts. Dit gebeurt bijvoorbeeld via portefeuille-screenings en scenario-analyses. Voor elk belangrijk risico bepalen we hoeveel risico aanvaardbaar is. Vervolgens worden maatregelen genomen om deze risico's te verkleinen en goed te beheren. We houden de risico's in de gaten met behulp van indicatoren en rapportages. Regelmatige evaluaties zorgen ervoor dat het risicobeheer actueel en effectief blijft.

SDG's

SDG's, oftewel sustainable development goals, zijn 17 doelen die zijn opgesteld door de Verenigde Naties om wereldwijde uitdagingen aan te pakken. Deze doelen streven naar een duurzame toekomst voor iedereen, waarbij thema's zoals armoedebestrijding, gendergelijkheid, klimaatactie en goede gezondheid en welzijn centraal staan. Ze dienen als richtlijnen en moedigen landen, organisaties en individuen aan om actie te ondernemen en bij te dragen aan een betere wereld voor huidige en toekomstige generaties.

SDG-maatwerkindices

Dit zijn duurzaamheidsindices specifiek gericht op SDG's. Een bijdrage aan SDG's is een van de duurzaamheidscriteria die is meegenomen in de opbouw van deze **duurzame benchmark**.

SDG-bijdrage

De SDG-bijdrage geeft aan hoeveel positieve én/of negatieve invloed de activiteiten van een bedrijf hebben op specifieke SDG's. De score houdt rekening met hoe ondernemingen de negatieve effecten beperken en hoe zij gebruik maken van bestaande en nieuwe mogelijkheden om positief bij te dragen aan de SDG's.

Voor elk van de 17 SDG's wordt de impact van een bedrijf bepaald aan de hand van drie pijlers:

- de producten en diensten van het bedrijf;
- de bedrijfsvoering van het bedrijf;
- de betrokkenheid bij en de snelheid van reageren op problemen of schandalen.

Op basis van deze drie pijlers wordt per bedrijf een score tussen -10 (sterk negatieve SDG bijdrage) en +10 (sterk positieve SDG bijdrage) berekend.

Als een bedrijf bijvoorbeeld een +10 score heeft wordt 100% van de beleggingswaarde beschouwd als positieve bijdrage aan de desbetreffende SDG. Indien de score bijvoorbeeld -4 is dan wordt 40% van de beleggingswaarde beschouwd als negatieve bijdrage op de desbetreffende SDG.

SFDR

De verordening over informatieverschaffing over duurzaamheid wordt in de wandelgangen meestal aangeduid met de Engelse afkorting SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation). Met deze verordening wil de Europese Unie (EU) duurzaamheid in de

financiële sector aanmoedigen. Van deelnemers aan financiële markten, zoals vermogensbeheerders, beleggingsorganisaties, pensioenfondsen en verzekeraars, wordt verwacht dat ze informatie geven over de duurzaamheidsacties en de ESG-factoren die bij het besluitvormingsproces voor beleggen zijn meegenomen. Het doel van de SFDR is om transparantie te geven aan beleggers, onder andere door een classificatie (artikel 6, 8 of 9) te gebruiken voor alle beleggingsproducten die binnen de EU worden verkocht.

Sociale obligaties

Obligaties die worden uitgegeven om projecten met een sociaal doel mee te financieren. Deze obligaties worden uitgegeven door overheidsinstellingen, ontwikkelingsbanken, non-profitorganisaties en bedrijven die zich inzetten voor maatschappelijke doelen.

Transitierisico

Verwijst naar de mogelijke financiële en operationele risico's die bedrijven kunnen lopen tijdens de overgang naar een duurzamere economie. Dit risico ontstaat doordat er veranderingen kunnen optreden in wet- en regelgeving, vraag in de markt en technologie die invloed hebben op bedrijven die afhankelijk zijn van niet-duurzame praktijken. Bedrijven die zich niet tijdig kunnen aanpassen aan deze veranderingen kunnen geld verliezen, hun goede naam beschadigen en klanten kwijtraken. Daarom is het belangrijk voor bedrijven om de transitierisico's te kennen en actief maatregelen te nemen om zich aan te passen aan een duurzame economie.

Uitsluitingslijst

De uitsluitingslijst is een lijst van bedrijven, landen of overheden waarin we niet willen investeren vanwege ethische, sociale of milieuoverwegingen.

UNGCP

UNGCP staat voor United Nations Global Compact Principles. Het is een initiatief van de Verenigde Naties dat tot doel heeft om bedrijven aan te moedigen en te ondersteunen bij het invoeren van universeel geaccepteerde duurzaamheidsprincipes en het bevorderen van goed ondernemerschap. We toetsen of een bedrijf betrokken is geweest bij een schending van deze VN-principes. Daarbij geven we bedrijven een score. Een *fail* betekent dat het bedrijf betrokken is bij controversiële zaken die op grote schaal schade veroorzaken. Een *watch list* score wordt toegekend als het bedrijf betrokken is bij een controversiële zaak die (nog) niet direct als een schending van de VN-principes beoordeeld kan worden, bijvoorbeeld omdat een zaak nog onderwerp is van een rechtszaak.

1 | Kernpunten &
vooruitblik

2 | MVB overtuigingen &
aanpak

3 | Sturen op
broeikasgasreductie

4 | Sturen op
duurzaamheidsthema's

5 | MVB-integratie &
actief eigenaarschap

6 | Screening &
uitsluitingen

7 | Begrippenlijst

8 | Bijlagen

8 | BIJLAGEN

Bijlage

Bijlage I: Engagements door de fiduciair vermogensbeheerder

In totaal waren er 115 engagements.¹ Van dat totaal waren er 84 gericht op verandering. Daarbij werden dialogen gevoerd door de portefeuillebeheerders en specialisten op het gebied van duurzaamheid en impactbeleggen. De meeste engagements (gericht op zowel bewustwording als verandering) werden gevoerd over milieukwesties (54) en maatschappelijke kwesties (34).

Engagements door de fiduciair vermogensbeheerder 2024

Bedrijven	Engagements		
	Bewustwording	Verandering	Totaal
Aantal bedrijven	31	72	103
Aantal engagements	31	84	115

Engagements door de fiduciair vermogensbeheerder 2024 per thema

	Engagements voor bewustwording	Engagements voor verandering
Milieu	11	43
Maatschappij	13	21
Bestuur	7	20
Totaal	31	84

De 84 engagements gericht op verandering kunnen als volgt worden onderverdeeld naar thema.

Milieu (43)

- Verlaging van CO₂-emissies
- Impact van producten en diensten op milieu
- Gebruik van natuurlijke hulpbronnen
- Biodiversiteit

Maatschappij (21)

- Leefbaar loon
- Fatsoenlijke werkomstandigheden
- Conflictgebieden

Goed bestuur (20)

- Kwaliteit van management
- Beloning

¹ Met een onderneming kan over meerdere thema's tegelijkertijd een dialoog worden gevoerd. Deze dialoog kan gericht zijn op zowel bewustwording als verandering. Dit kan tot overlap leiden.

Bijlage II: Stemgedrag in 2024

Beleggingsfonds / -mandaat (aandelen wereldwijd)	Aantal	Percentage
Northern Trust World SDG Screened Low Carbon Index		
Aantal agendapunten om op te stemmen	9599	100%
Aantal keer voor management gestemd	7208	75%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	2391	25%
BestSelect-M&G Global Positive Impact Equity		
Aantal agendapunten om op te stemmen	426	100%
Aantal keer voor management gestemd	388	91%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	38	9%
Beleggingsfonds / -mandaat (aandelen Europa)	Aantal	Percentage
Northern Trust Europe SDG Screened Low Carbon Index		
Aantal agendapunten om op te stemmen	3636	100%
Aantal keer voor management gestemd	2504	69%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	1132	31%

Beleggingsfonds / -mandaat (aandelen opkomende markten)	Aantal	Percentage
Northern Trust Emerging Markets SDG Screened Low Carbon Index		
Aantal agendapunten om op te stemmen	6375	100%
Aantal keer voor management gestemd	5243	82%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	1132	18%
Beleggingsfonds / -mandaat (beursgenoteerd vastgoed)	Aantal	Percentage
Northern Trust Developed Real Estate ESG Climate Index		
Aantal agendapunten om op te stemmen	3326	100%
Aantal keer voor management gestemd	3123	94%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	203	6%

Meer informatie over de uitvoering van het stembeleid en de dialoog die de vermogensbeheerders van het Fonds voeren

Northern Trust

<https://www.northerntrust.com/united-kingdom/what-we-do/investment-management/stewardship/proxy-voting-policies>

<https://www.northerntrust.com/europe/about-us/corporate-social-responsibility>

Op deze websites is het stembeleid gepubliceerd en is een kwartaalrapport en jaarverslag van de engagementmanager voor de beleggingsfondsen van Northern Trust te vinden.

Bijlage III: Toelichting klimaatdata

Klimaatdata worden verzameld voor de categorieën aandelen, bedrijfsobligaties (investment grade en hoogrentend) en beursgenoteerd vastgoed, via de dataprovider ISS ESG.

ISS ESG bepaalt scope 1 en 2-uitstoot in grote lijnen als volgt:

- Klimaatdata van ondernemingen worden verzameld op basis van de jaarverslagen en andere openbare gegevens. In dit rapport wordt gebruikgemaakt van de jaarverslagen van ondernemingen per eind 2023. Wereldwijd rapporteren ongeveer 3000 grote ondernemingen over hun uitstoot.
- Alle data worden gecontroleerd op betrouwbaarheid. Wanneer ze niet als betrouwbaar worden gezien worden data verwijderd.
- Een schatting wordt gemaakt voor de uitstoot van bedrijven waarvan data ontbreken. Uit historische data blijkt dat de accuraatheid van deze schatting verschilt per sector maar minder dan 30% afwijkt van de daadwerkelijke uitstoot van een bedrijf.
- Uitstoot wordt meegerekend in de portefeuille op basis van eigenaarschap van de onderneming. Als HNPF bijvoorbeeld 0,1% van een onderneming bezit krijgt het 0,1% van de uitstoot van de onderneming toegewezen.

De scope 3-uitstoot van ondernemingen worden vastgesteld conform het CO₂e /GHG-protocol: omdat hier nog onvoldoende bedrijven over rapporteren wordt per sector vastgesteld wat de uitstoot in de waardeketen is. Die wordt aan het bedrijf toegekend. Scope 3-data zijn nog niet geschikt om individuele bedrijven te beoordelen.

Disclaimer

Alle cijfers, figuren en uitingen in dit verslag zijn uitsluitend bedoeld voor informatieve doeleinden. Hoewel we ernaar streven om nauwkeurige en actuele informatie te verstrekken, kunnen er geen rechten worden ontleend aan de inhoud van dit verslag. HNPF aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden of onvolledigheden in de verstrekte informatie.

Alle afbeeldingen gebruikt in dit verslag zijn afkomstig van <https://unsplash.com>. Voor de gratis afbeeldingen verleent Unsplash een onherroepelijke, niet-exclusieve, wereldwijde auteursrechtlicentie om foto's kosteloos te downloaden, te kopiëren, te wijzigen, te distribueren, uit te voeren en te gebruiken zonder toestemming van of toeschrijving aan Unsplash of de fotograaf zelf.

Daarnaast zijn er in dit verslag ook afbeeldingen gebruikt die zijn verkregen via een actief Unsplash+ abonnement. Deze Unsplash+ afbeeldingen zijn gedownload en gebruikt in overeenstemming met de Unsplash+ voorwaarden, die een niet-exclusieve, wereldwijde licentie bieden voor gebruik in een onbeperkt aantal projecten en media. De distributie van dit verslag voldoet aan de licentievoorwaarden van Unsplash+, inclusief alle relevante gebruiksbeperkingen en -rechten.